

MEMORIAL

General Marii Wittek

400

Ruch
Opory
śląsk
Kł
Ravensbrück

+
**ZIELIŃSKA
JADWIGA**

1400

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

400/WSK

Zielińska

Jadwiga

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 2, s. 2.

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora ✓ k. 2, s. 1-2

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

I/1. Relacja własna:

- Relacja o niezwykłej uczestniczącej Ruchu Opór - Zielńska Jadwiga, opr. przez M. Szecczyk, Kolorie 30 kwietnia 1950r. Zegarmistrz. Msp, prebitka przez kalkę, oryg. K. 2, s. 1-2.

Z I E L I N S K A J A D W I G A

374/se

I. dane osobiste:

1. Zielińska Jadwiga
2. ur. 17 września 1909 r w Chorzowie
3. o. Rudolfa i Marii z d. Beck
4. ojciec górnik, rodzina wielodzietna - dwanaście dzieci
5. ukończyła szkołę podstawową. jako najstarsza z rodzeństwa pomagała matce w jego wychowywaniu i prowadzeniu domu.
- 6.

II. Przed 1939 r.

1. zajmowała się gospodarstwem 14-osobowej rodziny,
2. brak danych

III. w Okresie okupacji:

1. Po zdeklarowaniu się jako Polka, wywieziona z początkiem 1940 r na przymusowe roboty do Meklemburgii. w Zakładach Chemicznych I.G.w Meklemburgii w Schlutup. Mieszkała w hotelu robotniczym.
2. Na ależka do zorganizowanej grupy przekazującej robotnikom wiadomości z nasłuchu radia zagranicznego w hotelu robotniczym i miejscu pracy. Zdenuncjonowana przez szpiclów, została ujęta, po ciężkim śledztwie, umieszczona w obozie koncentracyjnym w Rawensbrueck.
- 3 i 4 brak danych.
5. Według zawiadomienia z obozu koncentracyjnego zmarła na gruźlicę 16 września 1942 r.

B rat jej Ernest po ucieczce z przymusowych robót, gdzie został jak i jego siostra wywiezieny jako jeden z pierwszych mieszkańców Pietrowic Śląskich, ukrywał się w ekologicznych lasach pracując aktywnie w Polskich Siłach Zbrojnych, do dyspozycji komendy obwodu Katowice. 5 maja 1940 r został z bronią aresztowany przez gestapo na dwercu w Katowicach. Oskarżony o zdradę stanu po ciężkim śledztwie w Katowicach i Mysłowicach, został zgilotynowany w więzieniu katowickim 5 lutego 1942 r.

Źródła: Pietrowice

- Franciszek Stryj: Pietrowice w walce o wolność - Maszynopis str. 74-74.
- Zawiadomienie o śmierci w obozu w Rawensbrueck./ w posiadaniu rodziny.

Katowice, 30 kwietnia 1980r

Lewyński ch 4

1/12

Relacja o niezwykłej uczestnicze Ruchu Oporu.

Z I E L I Ń S K A J A D W I G A

I. dane osobiste:

1. Zielińska Jadwiga
2. ur. 17 września 1909 r w Chorzowie
3. o. Rudolfa i Marii z d. Beck
4. ojciec górnik, rodzina wielodzietna - dwanaścioro dzieci
5. ukończyła szkołę podstawową. jako najstarsza z rodzeństwa pomagała matce w jego wychowywaniu i prowadzeniu domu.
- 6.

II. Przed 1939 r.

1. zajmowała się gospodarstwem 14-osobowej rodziny,
2. brak danych

III. w Okresie okupacji:

1. Po zdeklarowaniu się jako Polka, wywieziona z początkiem 1940 r na przymusowe roboty do Meklemburgii, w Zakładach Chemicznych I.G.w Meklemburgii w Schlutup. Mieszkała w hotelu robotniczym.
2. Należała do zorganizowanej grupy przekazującej robotnikom wiadomości z nasłuchu radia zagranicznego w hotelu robotniczym i miejscu pracy. Zdenuncjowana przez szpiclów, została uwięziona, po ciężkim śledztwie, umieszczona w obozie koncentracyjnym w Rawensbrueck.
- 3 i 4 brak danych.
5. Według zawiadomienia z obozu koncentracyjnego zmarła na gruźlicę 16 września 1942 r.

3 rat jej Ernest po ucieczce z przymusowych robót, gdzie został jak i jego siostra wywieziony jako jeden z pierwszych mieszkańców Piotrowic Śląskich, ukrywał się w okolicznych lasach pracując aktywnie w Polskich Siłach Zbrojnych, do dyspozycji komendy obwodu Katowice. 5 maja 1940 r został z bronią aresztowany przez gestapo na dworcu w Katowicach. Oskarżony o zdradę stanu po ciężkim śledztwie w Katowicach i Mysłowicach, został zgilotynowany w więzieniu katowickim 5 lutego 1942 r.

Źródła:

Piotrowice

- Franciszek Stryj: Piotrowice w walce o wolność - Maszynopis str.74-74.
- Zawiadomienie o śmierci w obozu w Rawensbrueck./ w posiadaniu rodziny.

- III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora:
- Biogram Zielńskiego Ernesta, młodszego brata Jadwigi.
Msp. pniebitka, oryginał. K.2, s. 1-2.

III/1/1

Zieliński Ernest syn Rudolfa i Marii z domu Beck.

Urodził się 20 lipca 1915 r. w Katowicach-Ligocie w rodzinie wielodzietnej /12 dzieci/. Ojciec Ernesta pracował jako górnik na kopalni Wujek w Brynowie. Szkołę podstawową ukończył w Ligocie. Mimo usilnych starań nie mógł otrzymać stałej pracy, wobec tego cały wolny czas poświęcał pracy społecznej, udzielając się w organizacji młodzieżowej "Sokół". W organizacji tej ugruntował w sobie ducha patriotycznego wyniesionego z domu rodzinnego. Od roku 1937 zamieszkiwał z rodziną w Pietrowicach. W tymże roku powołany został do czynnej służby wojskowej. Służył w 73 p.p. w Katowicach w 5 kompanii w Oświęcimiu. W stopniu strzelca otrzymał wyróżnienie za celne strzelanie. Skutkiem wybuchu II wojny światowej pozostał nadal w czynnej służbie. Brał udział w kampanii wrześniowej pod Wyrami i Mikołowem, cofając się zgodnie z rozkazem, wstąpił do domu w Pietrowicach ze swoim rannym dowódcą. Matka Ernesta i najstarsza jego siostra Jadwiga opatrzyły rannego i wyposażyły w prowiant na dalszą drogę, poczym obydwaj deszklusowali do szeregów swojej jednostki.

Wzięty do niewoli niemieckiej w województwie łódzkim przedarł się przez straż wartowników i powrócił do domu. Tu nie znalazł ani chwili spokoju. Miejscowi Volksbundowcy donieśli do gestapo, że Ernest zbyt czynnie manifestował swoją wrogość do Niemców jeszcze przed wojną. Policjanci Brzeszka i Barwicki śledzili każdy jego krok. Jako jeden z pierwszych wywieziony został w góry Harzu na roboty przymusowe. Traktowany jak niewolnik w pracy ponad wszelką miarę, głodzony i sakwaterowany w zapluskwionym baraku, porzucił pracę i powrócił nielegalnie do domu. Znalazł natychmiast kontakt z organizującą się pracą konspiracyjną w Polskich Siłach Zbrojnych na terenie Pietrowic, zdobył broń i rwał się do akcji przeciwko okupantowi. Drogę Ernesta był pod stałym nadzorem gestapo i nastanych konfidentów od chwili jego ucieczki z Harzu. Musiał się więc ukrywać u znajomych przy ul. Tunelowej lub w lasach sąsiednich. Zniecierpliwieni gestapowcy raz po raz otaczali dom Ernesta, przeszukiwali każdy kąt zabudowań i przesłuchiwali domowników, gdzie ukrywa się Ernest. Najwięcej szykan i tortur przeszedł stary ojciec, katowany na oczach dzieci. Nie zdradził syna. Zacięta w uporze matka podtrzymywała wszystkich na duchu. W dniu 5 maja 1940 r. Ernest, wybierając się w teren, został ajęty przez gestapo na dworcu w Katowicach. Miał przy sobie pistolet. Gestapo poinformowane przez konfidentów, będące na tropie rodującego się na Śląsku ruchu oporu, widziało w Ernestcie pierwsze ogniwo właściwego tropu, więc przewlekłymi przesłuchaniami i torturami usiłowało wydebyć od niego seznanie. Ernest mimo to pozostał nieugięty i nie zdradził nikogo. Po kilku miesiącach Ernest wtrącony został do obozu w Mysłowicach. Tam przebywał na dalszym śledztwie do połowy

kwietnia 1941 r., po czym przeniesiony został ponownie do katowickiego więzienia. Najwięcej gnębiła go przymusowa bezczynność w zatechniej celi więziennej. Planował ucieczkę, prosząc rodzinę nielegalnym listem o piłkę do żelaza. Jednakże kraty i mury okazały się silniejsze od niego.

Świadom tego, co go czeka w liście z dnia 1 maja 1941 r. do matki /listy pisane obcą ręką/ pisze, że jego osobista odzież wysłana została do domu. "Ubrania moje, które znajdują się jeszcze w domu, możesz podarować moim braciom lub uczynić z nimi, co sama zadecydujeasz. List z dnia 22 maja 1941 do siostry ... "Bądź tak dobra i uspokój moją Mamę. Niech^{nie} zamartwia się sbytnio moim losem. Mama otrzymała zezwolenie na odwiedziny, ale przez cały czas płakała tak rzewnie, że byłem dosłownie zdruzgotany i przez kilka dni nie mogłem nic jeść, ponadto straciłem ochotę do dalszego życia. List z dnia 31 maja 1941 do matki: " W niedługim czasie będę miał rozprawę sądową. Może otrzymam adwokata, który podejmie się mojej obrony. Nastąpiły tak piękne dni, a ja muszę przebywać wśród murów. Ale cóż mam począć? Każdy ma swoje przeznaczenie Co porabia Ojciec? Jest zdrowszy? Kochana Mateczko! Dziękuję Ci za odwiedziny. Ty Kochana jesteś jedyną, która mnie nigdy nie potępi i nie zapomni!

List z 3.10.1941 r. do rodziców. "Tęsknota za Wami stanowi treść mojego życia i pożera mnie bez reszty. Kochani, nie przejmujcie się sbytnio moim losem. Wszystko jeszcze może zmienić się na lepsze. Wszystko jest w rękach Boga.

Jeszcze w jednym liście z dnia 19.10.1941 r. stwierdza z rezygnacją: "Jestem przygotowany na wszystko, nawet na najgorsze." To najgorsze nadeszło. Skazany w styczniu 1942 r. wyrokiem Sądu Specjalnego na karę śmierci, został ścięty na gilotynie w marcu 1942 r., a obwieszczenia, rozlepione na miejscach publicznych informowały, że stracony został polski Volksschädling. Nie była to jedyna strata w rodzinie Zielińskich. Los brata podzieliła jego najstarsza siostra Jadwiga, zamęczona w obozie w Ravensbrück.

J. 400/WSK

Rybnik Opole
śląskie
ul. Rewolucyjnej

+ ZIELIŃSKA Jadwiga

IV. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe karty
informacyjne: 1

0.

J. 400/WSK

Ruch
Opore
Slask
KL
Ravensk.

+ ZIELINSKA Jadwiga

1937r. Relacja 1945

FUNDACJA
GENERALNA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

B. Rojek 2015

+ Wielńska Jadwiga

ARCHIWUM

Elżbiety Zawackiej

poz. 374/11 pak

data wpływu 16 1980

